

Lietuvos žiniasklaidai

Kopijos:

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkui Viktorui Pranckiečiui

Lietuvos Respublikos Seimo frakcijoms ir Seimo nariams

LIETUVOS ŽMOGAUS TEISIŲ KOORDINAVIMO CENTRO

PAREIŠKIMAS

2018 m. rugsėjo 25 d.

Vilnius

Dėl LR Seimo nario P. Gražulio veiklos viešo įvertinimo

Viešojoje erdvėje pateikiama informacija apie LR Seimo nario Petro Gražulio skyrimą Seimo Žmogaus teisių komiteto nariu, Seimo Kultūros komiteto nariu, taip pat informacija apie jo privatų gyvenimą įpareigoja žmogaus teisių organizacijas atkreipti visuomenės dėmesį į žiniasklaidos padidintą susidomėjimą šiuo Seimo nariu ir pateikti šio viešo asmens veiklos vertinimą žmogaus teisių požiūriu.

Lietuvos žmogaus teisių koordinavimo centras (LŽTKC) pažymi, kad P. Gražulis nebendradarbiavo su KGB, jis taip pat nėra susijęs su MG Baltic korupcijos byla, nenustatyta jokių jo privačių interesų valstybinėse strateginėse įmonėse ar abejotinų verslo santykių su įmonėmis Lietuvai priešiškosiose valstybėse. P. Gražulio asmeninio gyvenimo detalės taip pat nėra išskirtinės kitų politikų asmeninio gyvenimo atžvilgiu. Jis teikė paramą vaiko motinai iki gimdymo ir po jo, viešai jos atsiprašė ir nuolat teikia paramą vaiko išlaikymui.

Žiniasklaidoje pateikiamas neobjektyvus ir žeminantis jo disidentinės veiklos vertinimas. Toks vertinimas pažemina ne tik P. Gražulį, bet ir visus, kurie sovietmečiu vienaip ar kitaip dalyvavo disidentinėje veikloje.

LŽTKC yra žinoma, kad 1977-1989 metais nemažai to meto jaunuolių dalyvavo Lietuvos Helsinkio grupės (LHG) veikloje. Šios grupės įkūrėjas Viktoras Petkus (jis buvo LŽTA steigėjas ir ilgametis jos Garbės pirmininkas) yra aprašęs, kaip to meto jaunieji LHG nariai konspiraciniais sumetimais slapčia traukiniais į Maskvą gabendavo LHG dokumentus, kurie vėliau patekdavo į Vakarus (vienas jų - Audronis Ažubalis - už ryšius su LHG nariais buvo pašalintas iš Vilniaus valstybinio universiteto, kuriame tuo metu studijavo žurnalistiką).

Nedera manyti, kad jaunieji LHG nariai nenusipelnė visuomenės pagarbos vien todėl, kad nebuvo išstremti į lagerius. Taip samprotaujant tektų pripažinti, jog kai kurie LHG įkūrėjai (T. Venclova, E. Finkelšteinas), taip pat išvengę Sibiro lagerių, neverti pagarbos. Dar daugiau, tektų pripažinti, kad buvę komunistų partijos ir komjaunimo veikėjai, daugelis kurių šiandien tebėra valdžioje ir kurie tuo metu aktyviai rėmė disidentų persekiojimo ideologiją, gali būti laikomi lygiaverčiais buvusiems disidentams. Todėl viešas P. Gražulio įnašas į LHG veiklą menkinimas įgijo subjektyvius disidentinės veiklos vertinimo bruožus, ir tai yra neginčijama ideologinės propagandos, nukreiptos prieš Lietuvos Nepriklausomybės šalininkus, dalis.

LŽTKC duomenimis, sovietmečiu P.Gražulis atsisakė vykti į sovietinės kariuomenės karines pratybas dėl savo religinių įsitikinimų, dėl to buvo nuteistas ir 10 mėnesių kalėjo Rusijos įkalinimo įstaigose. Tuo tarpu kai kurie buvę Lietuvos Sąjūdžio lyderiai tuo metu elgėsi priešingai ir, skirtingai negu Lietuvos Helsinkio grupė arba jaunimo organizacija „Jaunoji Lietuva“ bei Lietuvos laisvės lyga, Komitetas „Ženeva-49“, kvietė Lietuvos gyventojus tarnauti sovietinėje kariuomenėje.

Nevertinant P.Gražulio asmeninių charakterio bruožų, kurie ne visiems yra priimtini, jo asmeninio gyvenimo nagrinėjimas ir nuolatinis eskalavimas žiniasklaidoje paaiškinamas nebent tuo, kad minėtas Seimo narys yra konstitucinės šeimos apibrėžties šalininkas ir nesutaikomas neoliberalizmo ideologijos priešininkas.

LŽTKC pažymi, kad idėjų kova nėra savaiminis blogis, kol ji neįgauna asmens persekiojimo už pažiūras ir įsitikinimus bruožų. Todėl Lietuvos žiniasklaida ir LR Seimo nariai privalo vertinti ne tik viešinamas P.Gražulio asmeninio gyvenimo detales, bet ir šio viešinimo proporcingumą bei jo įtaką viešajam - visuomenės interesui.

Lietuvos žmogaus teisių koordinavimo centras:

Lietuvos žmogaus teisių asociacija	- Vytautas Budnikas
Piliečių gynybos paramos fondas	- Stasys Kaušinis
Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacija	- Romualdas Povilaitis
Lietuvos Helsinkio grupė	- Stasys Stunguryš
Nepartinis demokratinis judėjimas	- Krescencijus Stoškus

*Nurodytų organizacijų pritarimą pareiškimui tvirtinu:
Piliečių gynimo paramos fondo direktorius,
Lietuvos Helsinkio grupės narys*

Stasys Kaušinis

